

10 клас

Урок №13

Дата:

ІТАЛІЯ.

Очікувані результати НПД: учні виявляють та характеризують основні чинники, що визначають місце країни в міжнародному поділі праці, називають домінуючі складники третинного, вторинного та первинного секторів економіки Великої Британії, складають комплексну економіко-географічну характеристику.

Розвивальна та виховна мета: розвивати вміння співвідносити здобуті знання з реаліями сьогодення, шукати інформацію та здобувати нові знання, виховувати самостійність, вміння шукати нестандартні підходи до розв'язання завдань.

Тип уроку: урок засвоєння нових знань.

Обладнання: підручники, атласи, політична карта Європи, фізична карта Європи, ресурси Інтернету.

Опорні та базові поняття: ЕГП, природні ресурси, природний приріст, густота населення, урбанізація, постіндустріальна країна, ВВП, промисловість, сільське господарство, сфера послуг, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ЧУТТЄВОГО ДОСВІДУ Й ОПОРНИХ ЗНАНЬ УЧНІВ

Пригадайте найбільш відомі види товарів, що виробляють в Італії. Які популярні туристичні об'єкти країни (зокрема історико-архітектурні) вам відомі?

III. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ТА ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Про сучасну Італію складно говорити мовою сухих статистичних даних. Туристичні проспекти і художні фільми виробили в нашій свідомості уявлення про сліпуче сонце, давні мозаїки тротуарів і скульптури храмів, про неприборканий італійський темперамент та всюдишущу і кровожерливу італійську мафію. Саме ця країна подарувала світу багато чудових речей: автомобілі вищого класу «Феррарі» та «Ламборджіні», модні торгові марки «Армані», «Гуччі», «Валентино» та ін. Вона навчила мало не всю планету готувати спагеті та піцу.

Повідомлення теми, цілей і завдань уроку

IV. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

Завдання. Уявіть, що ви — іноземні журналісти, які отримали завдання скласти короткий огляд про певні сторони життя Італії (дотримуючись типового плану характеристики країни). Час виконання — 20–25 хв.

1. «Візитна картка»

Офіційна назва — Італійська республіка. Площа — 301,2 тис. км². Населення — 62,1 млн осіб (2018 р.) Столиця — Рим. Економічно високорозвинена держава, країна «Великої Сімки». Парламентська республіка, унітарна держава (складається з 20 областей).

2. ЕГП

Головні ознаки: територія складається з трьох частин: материкової, півострівної (Апеннінський півострів) і острівної (острова Сіцилія, Сардинія й низка дрібних островів); некомпактна; північ є складовою частиною європейської «головної осі розвитку». Близько 80 % її кордонів — морські; межує із Францією, Швейцарією, Австрією, Словенією, в межах країни дві анклавні держави — Ватикан і Сан-Марино.

3. Природно-ресурсний потенціал

Природні умови різноманітні. 80 % площі становлять молоді сейсмічно активні гори — Альпи та Апенніни, діючі вулкани (Етна, Везувій), сейсмічність; найбільша рівнина — Паданська низовина, на півночі Італії. Там клімат помірний континентальний, а на півострові й островах — субтропічний середземноморський. У горах клімат змінюється з висотою. Італійські річки, як правило, короткі й стрімкі, беруть початок у горах і стікають просто в море. Лісистість — 31,4 % — переважно гірські низкорослі дерева й чагарники. Хвойні ліси поширені в Альпах. Низька забезпеченість орними землями — 0,2 га /особу. Небагаті корисні копалини, за винятком будівельних матеріалів — мармур, граніт, травертин.

4. Населення

Природний приріст від'ємний — 1,8 ‰, сальдо міграції 3,7 ‰ (2017 р.), старіння населення (21,5 % старші за 65 р.). Густота населення 206,3 осіб/км². Італійці 94 %), німці, словенці, албанці, греки, французи. Християни (католики) — 80 %.

Урбанізація 69,3 %. **Найбільші міста:** Рим (3,7 млн), Мілан (3,1 млн), Неаполь (2,2 млн); Турин (1,8 млн). Робоча сила — 25,8 млн, структура зайнятості: сільське господарство — 3,9 %, промисловість — 28,3 %, сфера послуг — 67,8 %. Високий рівень безробіття — 11,2 % (2017 р.).

5. Господарство

Італія — високорозвинена постіндустріальна держава. Загальний ВВП (за ПКС) — 2,2 трлн \$ (2016) — 12-те місце в світі, ВВП на душу населення — 36,8 тис. \$ — 48 місце. За обсягом промислового виробництва 11-те місце в світі, 5-те в Європі. **Структура ВВП:** сільське господарство — 2,1 %, промисловість — 24,1 %, сфера послуг — 73,8 %. Контрасти між більш розвинуеною північчю і дещо

відсталим півднем. Особливість — значна частка державного власності в усіх секторах економіки.

Третинний сектор. Найбільше значення мають торгівля, туризм, готельний та ресторанний бізнес, зростає значення ІТ-індустрії. 5-те місце серед країн світу за кількістю туристичних відвідувань, 1-ше місце за кількістю об'єктів ЮНЕСКО (55, 2018 р). Транспортна мережа нерівномірна, найбільш розвинена в меридіональному напрямку. Провідну роль відіграє автомобільний, у зовнішніх перевезеннях — морський. Найбільші порти — Трієст, Генуя, Неаполь.

Промисловість. Нерівномірність розвитку та розміщення. Основні виробничі потужності розташовані на Півночі («промисловий трикутник» Мілан — Турин — Генуя). Залежність від імпортової сировини. Міжнародну спеціалізацію країни визначають машинобудування (автомобілебудування («ФІАТ-Крайслер», «Феррарі», «Альфа-Ромео»), верстатобудування, виробництво мотоциклетної та побутової техніки), хімічна (3-тє місце в Європі, нафтохімія, фармацевтика, пластмаси), виробництво кераміки та природних будівельних матеріалів, легка (взуття, одяг), харчова (вина, макаронні вироби).

Сільське господарство. Переважають дрібні господарства з ділянками до 5 га. Провідна роль рослинництва. Тваринництво молочно-м'ясного напрямку.

6. Міжнародні зв'язки

Експорт: виробниче та транспортне обладнання, автомобілі, хімікати, продукти харчування, одяг, взуття. **Імпорт:** мінеральна сировина, енергоносії, машини та обладнання, текстиль, одяг, продукти харчування. **Головні партнери** — країни ЄС, США.

Італія для України є одним з провідних партнерів. **Експорт в Італію:** чорні метали, зернові, олія. **Імпорт:** обладнання, хімікати, текстиль, одяг, взуття.

V. УЗАГАЛЬНЕННЯ І СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗНАНЬ

Виступи учнів (2–3), обговорення їх оглядів

VI. ПІДСУМОК УРОКУ. РЕФЛЕКСІЯ

VII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Підручник, опрацювати § 13.
2. Дослідження. Кластери в Італії як домінуюча форма організації виробництва товарів і послуг.
3. Повторити §§ 9-12, підготуватися до практичної роботи.
4. Підготувати контурну карту Європи.
5. Повторити розташування країн та їх столиць на політичній карті Європи.